

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【四季泰雅語】 高中學生組 編號 1 號

gaga psaniq ki gaga qnxan rgyax qa Tayal

maki klahang gaga linhuyan ita Tayal cyunga ga, msqun qabax qutux
yaya, payat ki magan ini ga pitu spat muyax, qutux nniqan khmay hayiy ga
tehuk mpusal muyax, “ cmyus ” qa puqing gaga qalang, qqumah ru snhiyan
na utux bnheci qa puqing uyi siki mwah mlahuy qabax ccquliq pklahang
gaga, ini uwah mlahuy lga, musa mtkiyay qabax pinbahuw ’nyan kawas
qaniy la.

qutux qutux glux ga, nyan mlahang qutux qutux gaga na qqalup, uka
sinnwalan ga, ini cbalay hmut miyup qyunam na cquliq, smi mrusa qyunam
ga, siki mkkayan ru mqbaq, maha kya ga thuyay hmtuy sinqilan ru
pincriqan. mtmaq nasa uyi, mlata cqa qyunam ga, lmon mqbaq ini ga cyan
nha rema syan rusa qyunam qaca la... qutux qutux klahang gaga na qyunam
qalanag ga, nyan nanak mrhuw cmpung qqes, hminas qqes hbiyax qsinux
huyil ga, spatun nha qabax qsinux, mquriq magal cnriq na cquliq qsinux lga
phugun la.

musa miyup qutux na qyunam ga, siki mqbaq ini ga cyan nha rema
syon mrusa rgyax qaca, mhmud miyup lga, isu ki huyil magal qilis la, giwan
nyan mwah cmiaq qyunam na cinqyunam, qaniy ga, qutux nanak na psaniq,

maki hupa sinn’ang na utux bnheci. qabax gaga qaniy ga snibil ki pinsbaqan
binheci ta cyunga, qaniy uyi ga, giwan iyat tqlihul gaga qnxan klahang na
qyunam, thuyay mwah mhut inlungan qabax llaqi na tayal puqing pqalup.
maki nanak sinrhuw gaga psaniq tayal, ciriq qsinux maki qyunam na cquliq
ga, siki sbiq su qsahuy he na qnasux nqa cinqyunam, (yan nqa hquy na mit
rgyax, waqit biyok nhyun, tnguqiy) ini su biqi ga, phugun su utux ta bnheci.

mnaki qalang tayal, mha cqaniy hmiriq gaga hlqan hqilan ru wayal ki
mpyut puniq qbuli. nanu mica, ini calay hmut s’ari ru hmiriq, qsinux cniriq
uyi ga, ana galun he nya hiya, nanak calay hquy na mit rgyax, waqit biyok
nhyun ru tnguqiy ga, siki sbiq su cinqyunam, baha hmcwa, qabax qqaya na
qsinux qaniy, san nha mbes m’yux biyok qinyatan, squnun nha maniq qutux
klahang gaga na sinl’tan.

gaga klahang rgyax qaniy ga mtmaq inlungan ru kntayux ta tayal
cyunga, srhuw mlahang linhuyan na qutux yaya, gaga na cmyus ga, giwan
qutux na qpying ru ryaniq phkngyun. llaqi tayal maki qsahuy gaga qaniy
mlux mrkyas mqyanux ru ’mubuy tmninun, qabax qqnxan, inlungan,
ptiywawun, he prkyasun, nyan blequn mlahang cqa utux ta bnheci ta.

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【四季泰雅語】 高中學生組 編號 1 號

泰雅禁忌與山林法則

泰雅族社會與組織裡，聯合祭祀之祭團大都是血緣祭團；僅有四、五戶至七、八戶構成，部落宗族組成之血緣祭團較大，有二十戶組成。意謂儀式以部落為中心，年度重要的農耕與祖靈信仰禮儀，所有祭團成員都要參加，若有人未參加，下年度收成就不好。

每個祭團自有獵場，不得隨便進入他群獵場。若要放陷阱，必須通知其他族人。帶獵犬進入獵場以前，也要先確定有無陷阱，否則擾亂前人權益，會觸犯禁忌。

山林法則在於維護共同獵場，排除外人越境盜獵和破壞環境，保障獵團成員權益，部落之間有清楚的共有獵場領域，獵狗追獵物追到其他部落領域，獵物就成為共有。獵人私佔獵物則會遭到懲治。

泰雅族有非常嚴肅的禁忌和習俗，若在其他成員或別人的獵場捕獲之獵物，務必將重要部份（如：山羊角、豬獠牙、鹿茸等）帶給獵場主人，避免受到祖靈懲戒。